

Omsorg på tvers

Frivillig hørselsomsorg i samarbeid med minoritetsorganisasjoner

HLF

Hørselshemmedes Landsforbund

Din hørsel - vår sak

Prosjektøker: HLF – Hørselshemmedes Landsforbund

Prosjektleder: Organisasjonssjef Roar Råken

Bakgrunn

I 2010-2012 jobbet HLF (Hørselshemmedes Landsforbund) med prosjektet “INKLUDERENDE HØRSELSFELLESSKAP - Utvikling av metoder og tilbud for å nå fremmedspråklige”. Målsetningen med det prosjektet var å aktivt informere fremmedspråklige om tilbudene som finnes for å gjøre hverdagene enklere for landets hørselshemmede. Videre var det et mål å fange opp fremmedspråklige hørselshemmede som sliter, og få engasjert dem som medlemmer og fremtidige tillitsvalgte/likemenn i vårt forbund. Utgangspunktet for prosjektet var at utfordringer som oppstår som følge av nedsatt hørsel, kan forsterkes av sosiale, språklige og kulturelle barrierer på grunn av en fremmedspråklig bakgrunn.

Som brukerorganisasjon skal HLF favne hele den norske befolkning. Dog er enkelte grupperinger mindre representert enn andre. Vi vet at det er en høyere prosentvis andel av hørselshemming blant fremmedspråklige enn blant etniske nordmenn, og at selv relativt små hørselstap kan ha store konsekvenser for personer med fremmedspråklig bakgrunn.¹

“Inkluderende hørselsfelleskap” var primært rettet mot Oslo og til dels Akershus. Prosjektet gav HLF nettverk og erfaringer i å jobbe med minoritetsgrupper. En viktig erfaring var at kunnskapsnivået om hørsel og funksjonshemmedes rettigheter er svært mangelfullt i noen grupper. En annen viktig erfaring var at der vi lykkes best med å nå ut til hørselshemmede med minoritetsbakgrunn skjedde det i et samarbeid med en fungerende lokal minoritetsorganisasjon og HLFs lokal- og fylkeslag.

I lys av dette ønsker HLF å utvide arbeidet opp i mot minoritetsbefolkningen i hele Norge, med utgangspunkt i samarbeid mellom lokale minoritetsorganisasjoner og HLFs fylkes- og lokallag. Hovedfokus i prosjektet vil gå på å styrke frivillighet og deltagelse i folkehelsearbeidet sett i lys av bl.a. stortingsmelding 29 (2012-2013) “Morgendagens Omsorg” og stortingsmelding 34 (2012-2013) “Folkehelsemeldingen”.

Målsetting

Prosjektets målsetting

- Å etablere møteplasser og samhandling mellom HLFs fylkes-/lokallag, lokale minoritetsforeninger og kommuner i alle Norges fylker, med fokus på hørselsomsorg.
- Å spre kunnskap om hørselshemmedes utfordringer, rettigheter og muligheter blant minoritetsgrupper i hele Norge ved å arrangere tilpassede samlinger med tolking til morsmål og skrive- og tolking til norsk, i gjennomsnitt to i hvert fylke i prosjektperioden.
- Å engasjere frivillige på gjensidig basis, slik at frivillige i HLF blir engasjert i inkluderingsarbeid og i minoritetsgruppens aktiviteter, og frivillige i minoritetsforeningene blir engasjert i hørselssaken.
- Å engasjere kommunene i den lokale samhandlingen.
- Å avholde en konferanse om hørsel og frivillighet i lys av samhandling mellom frivillige organisasjoner (minoritetsorganisasjoner, HLFs lokale ledd og kommuner).

---

¹ http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/rapporter_planer/rapporter/2001/a-hore-eller-ikke-hore-innstilling-om-ho/4.html?id=277676, avsnitt 4.8

Målgrupper

- Minoritetsorganisasjoner og deres medlemmer i hele landet
- HLFs fylkes- og lokallag, HLFs tillitsvalgte, likemenn og andre frivillige
- Aktuelle offentlige myndigheter på lokalt plan.
- Når det er lokal interesse, andre funksjonshemmedes organisasjoner på lokalt plan.

Metode

På bakgrunn av erfaringer med tidligere prosjekter ønsker dette prosjektet å fremme en metode der samarbeid mellom foreninger er det sentrale. Vi vet at det er vanskelig å være den første med annen etnisk bakgrunn enn norsk i en foreningen – derfor er fokuset i prosjektet ikke i første omgang å engasjere enkeltpersoner inn i eksisterende HLF-lag, men heller på å skape en møteplass og et samarbeid mellom lokale foreninger. På denne måte skapes det trygghet for begge sider i møtet med hverandre.

Første fase å lære opp HLFs frivillige og tillitsvalgte i prosjektets metode og innhold. Deretter skal lokal- og fylkeslag – om mulig i samarbeid med sine kommuner - identifisere og ta kontakt med relevante minoritetsorganisasjoner i sitt nærmiljø.

Det vil bli utarbeidet brosjyrer på aktuelle språk om hørsel og HLF. Det antas at språkene urdu, somalisk, arabisk, vietnamesisk, thai og muligvis polsk vil være aktuelle, basert på størrelsen av disse minoritetsgruppene, men dette skal vurderes ut fra tilbakemeldinger fra HLFs lag om hvilke grupper lagene ser det mulig å få til samarbeid med.

Når samarbeidet mellom HLF-lag og minoritetsforeninger er etablert skal det avholdes et informasjonsmøte om hørselshemmedes utfordringer, rettigheter og muligheter hos minoritetsforeningen med tolkning til morsmål og hørselstest av de som måtte ønske det. HLFs likemenn vil være til stede på møtene. Der det er mulig og ønskelig kan andre funksjonshemmedes organisasjoner også inngå i samarbeidet og spre kunnskap om sine diagnoser.

Etter informasjonsmøtet vil HLFs frivillige og tillitsvalgte ha fått kontakt med personer i minoritetsforeningen som måtte ha en hørselshemming. HLFs lag kan formidle likemannshjelp til de som trenger dette, og vil kunne invitere hørselshemmede med minoritetsbakgrunn til lagets aktiviteter med bakgrunn i det personlige kjennskapet til hverandre. Minoritetsforeningen vil kunne bruke HLF-lagets nettverk i forhold til sine aktiviteter.

På lengere sikt er målet at HLF vil få flere personer med minoritetsbakgrunn som aktive medlemmer og tillitsvalgte, samtidig med at minoritetsforeningene får mulighet til å sette støtte på hørsel og andre funksjonshemninger, og utvider nettverket sitt i forhold til norske organisasjoner i lokalmiljøet.

Samarbeid med kommunes frivilligsentraler, hørselskontakt og andre relevante aktører er viktig gjennom hele prosjektet. Kommunene kan dessuten være sentrale i å få kontakt med minoritetsorganisasjonene.

Organisering

Prosjektet drives av prosjektleder og organisasjonssjef Roar Råken og prosjektmedarbeider fra HLFs sekretariat. Prosjektet utføres i samarbeid med HLFs frivillige og tillitsvalgte og deres kontakter i kommuner og minoritetsorganisasjoner.

Gjennomføring og framdriftsplan

Prosjektet går over to år, der første år går til planlegging, materialeprodusering og test av metoden i fire fylkeslag. I år 2 vil prosjektet spres til de resterende fylkeslag på bakgrunn av erfaringer fra år 1. Prosjektet gjennomføres i 2014 (år 1) og 2015 (år 2), med oppstart midt i januar 2014 og avslutning i desember 2015.

2014

Januar: Prosjektleder etablerer kontakt med NAKMI (Nasjonal kompetanseenhet for minoritetshelse). Informasjon sendes ut til HLFs fylkeslag og lokallag om prosjektet.

Feb-april: HLFs fylkeslag læres opp i prosjektets metoder og innhold på HLFs ledermøte. I samarbeid med fylkeslagene utarbeides en plan for hvor prosjektet skal fokusere sin innsats i første omgang.

April-juni: Lagene i de første fire fylkene påbegynner oppgaven med å ta kontakt og innlede samarbeid med aktuelle minoritetsforeninger.

Det utarbeides informasjonsmateriale (brosjyrer og presentasjoner) til prosjektet. Brosjyrer om nedsatt hørsel produseres på aktuelle språk ut fra prosjektplanen.

Juli: Ferie

Aug-sept Nettside under www.hlf.no opprettes, der det informeres om møter og der informasjonsmateriale på ulike språk er tilgjengelig.

De første lagene avholder informasjonsmøter med hørselsinfo og hørselstest hos minoritetsforeninger. Foreløpig evaluering.

Okt-des Erfaringene samles og presenteres på HLFs ledermøte. Plan for år to utarbeides i samarbeid med fylkeslagene.

2015

Jan – mars De resterende 15 fylkeslagene og deres lokallag påbegynner oppgaven med å ta kontakt og innlede samarbeid med aktuelle minoritetsforeninger.

April – juni: Det avholdes informasjonsmøter med hørselsinfo og hørselstest hos minoritetsforeninger.

Juli: Ferie

Aug-sept informasjonsmøter med hørselsinfo og hørselstest hos minoritetsforeninger fortsetter.

Okt: Evaluering av prosjektet.

Nov: Konferanse om hørsel, minoriteter og samarbeid i kommunene avholdes. Lokale muligheter for videreføring av samarbeidet avklares mellom kommuner, lag og minoritetsforeninger

Des: Evaluering og sluttrapport.

Budsjett

Total budsjett 2014-2015

Prosjektleder 10 %, 2 år.	150.000
Prosjektmedarbeider 20%, 2 år.	300.000
Annonsering, markedsføring, materiale	40.000
Rådgivning fra fagpersonale/kompetansesenter	20.000
Etablering av nettsted	50.000
Oversettelse, seks brosjyrer a kr. 4 sider	36.000
Tolking 3 timer pr møte a 800, 28 møter	67.200
Audiograf til hørselstest, 28 møter a kr. 4000	112.000
Reiseutgifter	50.000
Konferanse	150.000
Sum	975.200

Budsjett 2014

Prosjektleder 10 %	75.000
Prosjektmedarbeider 20%.	150.000
Annonsering, markedsføring, materiale	40.000
Rådgivning fra fagpersonale/kompetansesenter	20.000
Etablering av nettside på hlf.no	50.000
Tolking 3 timer pr møte a 800, 8 møter	19.200
Oversettelse, seks brosjyrer a kr. 4 sider	36.000
Audiograf til hørselstest, 8 møter a kr. 4000	32.000
Reiseutgifter	15.000
Sum	437.200

Budsjett 2014-2015

Prosjektleder 10 %, 2 år.	75.000
Prosjektmedarbeider 20%, 2 år.	150.000
Tolking 3 timer pr møte a 800, 20 møter	48.000
Audiograf til hørselstest, 20 møter a kr. 4000	80.000
Reiseutgifter	35.000
Konferanse	150.000
Sum	538.000

Prosjektets nytteverdi

Prosjektet vil øke kunnskapsnivået om hørsel i minoritetsgrupper, og tilsvarende øke kunnskapsnivået hos HLFs lag om minoritetsforeningenes arbeid. Det vil skapes kjennskap og tillit mellom gruppene på lokalt plan, noe som kan føre til nye felles prosjekter i framtiden. Fordi prosjektet tar utgangspunkt

i inkludering på organisasjonsnivå og ikke individnivå vil samhandlingen skje på et likeverdig grunnlag.

Prosjektet vil gi en stor del av HLFs aktive medlemmer erfaring med denne typen samarbeid, og det forventes at metodene kan videreføres som en lokal aktivitet etter prosjektets slutt. I tillegg vil prosjektets materialer være tilgjengelig på nett og på papir fra HLFs sekretariat for andre innen de aktuelle språkgruppene.

Prosjektet vil gi erfaring om denne metoden å jobbe med minoritetshelse på, hvilket vil være nyttig både for kommuner og for andre organisasjoner som jobber med helse og rehabilitering.